

Länstyrelsen
Västra Götaland

Yttrande
2021-12-01

Beteckning
39940-2021

Sida
1(2)

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Tillfälligt omhändertagande av villkorligt frigivna och skyddstillsynsdomda

Er beteckning: ju2021/03135

Länstyrelsen Västra Götaland yttrar sig över promemorian Tillfälligt omhändertagande av villkorligt frigivna och skyddstillsynsdomda.

Vi tillstyrker förslaget med viss reservation och väljer att resonera kring vissa utvalda delar.

Beslutet om att tillfälligt omhänderta villkorligt frigivna behöver utgå från ett rättssäkerhetsperspektiv med fokus på brottsförebyggande åtgärder. De beslut som berör barn behöver ske skyndsamt och som sista utväg. Vi påminner även om vikten av att ge individen information på språk den behärskar och förstår.

Vi har som enda länsstyrelse ombetts att yttra oss. Vi har ändå, under handläggningen av ärendet, erbjudit samtliga inom länsstyrelsernas nationella nätverk för mänskliga rättigheter och regionala brottsförebyggande samordnare möjlighet att yttra sig.

Synpunkter på betänkandets förslag

3.2 Kriminalvården ges rätt att besluta om tillfälligt omhändertagande

Länstyrelsen Västra Götaland tillstyrker förslaget och vill framhäva att ett effektivt återfallsförebyggande arbete kan ge vinster, både den enskilda individen och för samhället. Personer som upprepade gånger begår brott står för en relativt stor andel av den totala brottsligheten och vissa av dessa brott kan förebyggas genom ett tillfälligt omhändertagande.

Enligt Brottsförebyggande rådet är insatser för att förebygga återfall i brott en central del av det brottsförebyggande arbetet. Förslaget om att Kriminalvården ska ges rätt att besluta om tillfälligt omhändertagande syftar till att vara effektivt återfallsförebyggande arbete för att minska brottslighet. Vi vill därför understryka att om en gärningsperson återfaller i brott, då denne är villkorligt frigiven, är det rimligt att denne bli omhändertagen skyndsamt för att minska risken för fler brott.

Att en dömd person som missköter sig omhändertas skyndsamt skyddar även potentiella brottsoffer från att utsättas för brott, och då särskilt vid en upprepad brottsutsatthet. Förslaget kan innebära positiva effekter för brottsoffer då ett

snabbare omhändertagande kan minska risken för brottsoffer att utsättas för brott igen.

Besluten som Kriminalvården kommer att fatta sker snabbt och med kort framförhållning. Vi anser att det kräver en god organisation med tydlig struktur, juridisk kompetens och med utgångspunkt i att värna rättssäkerheten för individen. Vi anser att individens rätt till vård och en rättssäker prövning inte får riskera att begränsas på något sätt. Det är därför viktigt att beslutet fattas av funktioner inom Kriminalvården med rätt mandat och juridisk kompetens. Dessutom är det även av stor vikt att Polisen har rätt förutsättningar för att verkställa beslutet och omhänderta personen skyndsamt.

Vidare anser vi att beslutet att omhänderta en individ inte får bryta mot europakonventionen artikel 5. Individens rätt till prövning i domstol bör därför ske skyndsamt. Enligt barnkonventionen ska frihetsberövande av ett barn ske i enlighet med lag och får endast användas som en sista utväg, och för kortast lämpliga tid. Vi vill därför understryka att denna möjlighet bör vara en sista utväg för Kriminalvården och att andra åtgärder, så som vård till unga lagöverträdare sätts in först.

Slutligen vill Länsstyrelsen Västra Götaland framhålla vikten av att individen som frihetsberövas, utan dröjsmål, underrättas om skälen för beslutet och att det sker på ett språk som individen behärskar och förstår.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av tf landshövding Lisbeth Schultze med samordnaren Camilla Tjernberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har även utvecklaren Diana Lugero, avdelningschefen Lena Malm och enhetschefen Annika Lidström deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.